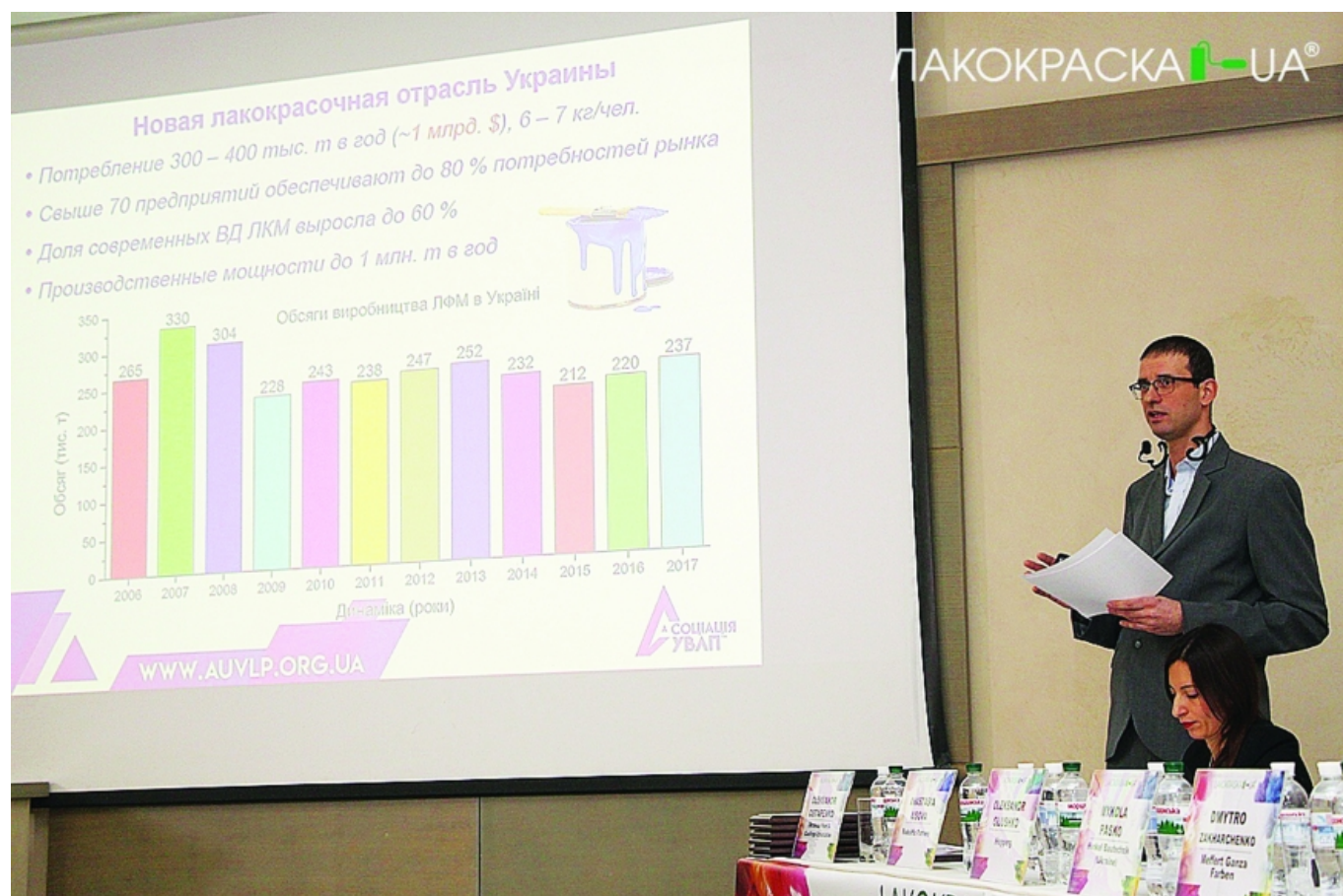

Підсумки 10 років роботи АУВЛП. Перспективні шляхи розвитку для галузі ЛФМ

дата публікації: 2019.08.02

У цьому році Асоціації українських виробників лакофарбових покриттів виповнилося 10 років. І на сьогодні вона є однією з найбільш активних асоціацій України, яка справді багато може і змінює галузь на краще.

Про досягнення Асоціації за ці роки і її плани на майбутнє розповів на конференції Лакокраска.ЮА 2019 президент Асоціації УВЛП - Олександр Остапенко. На початку своєї доповіді він оголосив ряд привітань для АУВЛП від різноманітних установ, асоціацій та комітетів, зокрема, державного секретаря Міністерства економічного розвитку та торгівлі України, громадської ради при Державній фіскальній службі України, директора департаменту технічного регулювання Міністерства економічного розвитку та торгівлі України, голови Ради підприємців при Кабінеті міністрів України. А також вручив дипломи та подяки всім, хто допомагав протягом цього десятиліття, в той чи інший спосіб взаємодівав з Асоціацією і зробив значний вклад у спільну справу.

Підсумки та перспективи вітчизняної лакофарбової промисловості

Якщо згадати історію, то українське виробництво до 1991 року виробляло близько 1 мільйона тон лакофарбових матеріалів на рік. Зараз ця цифра виглядає космічною. Тодішня галузь складалася з трьох основних асоціацій – це «Укрлакокраска», «Укрбытхим» і «Укрместпром». До першої належали заводи, що виробляли всі види лакофарбових матеріалів, у тому числі – індустриальних. Вони мали всесоюзне значення, тобто, постачали матеріали в усі радянські

республіки. «Укрбытхим» - об'єднував виробників архітектурних ЛФМ, незначної кількості авторемонтних матеріалів, і ці підприємства мали регіональне значення. А учасники останньої спілки продавали ЛФМ побутового призначення і постачали їх місцевим жителям. До 2012 року фізично з цих всіх підприємств вціліло лише 4 заводи.

Фактично з 1998 року українська лакофарбова промисловість почала розвиватися по-новому і почали створюватися нові приватні компанії. Орієнтовно споживання ЛФМ в Україні в останні 10 років становить 300-400 тисяч тон в рік, тобто, близько 1 млрд. доларів, а на одну людину припадає 6-7 кг/рік (для порівняння - в Західній Європі споживають 14-17 кг/рік на одну людину). Ця цифра охоплює українські та імпорتنі ЛФМ. Понад 70 українських підприємств забезпечують до 80% ринкових потреб. Йдеться про офіційно зареєстровані підприємства, бо фактично існує близько 150 виробництв, які неофіційно виробляють лакофарбові матеріали. Частка сучасних водно дисперсійних матеріалів за останні роки збільшилась до 60%, тоді як 10 років тому цей показник становив 20-30%. Знову для порівняння - у Європі водні матеріали складають 80-90% ринку.

Виробничі потужності України на сьогодні - близько 1 млн. тонн в рік. Піковим роком для нашої лакофарбової промисловості був 2007 рік, коли вітчизняні підприємства виробили 330 тис. тонн лакофарбових матеріалів, з того часу був тривалий спад. У 2017 р. в Україні було вироблено лише 237 тис.тонн ЛКФ.

На вітчизняному ринку індустриальні ЛФМ займають менше 20%, тоді як у ЄС ця частка становить близько 50%.

Основі проблеми в цьому секторі:

1. Досить часто радянські марки лакофарбових матеріалів зафіксовані у конструкторській документації, хоча вони вже втратили чинність.
2. На тендерах в системі Prozorro головним критерієм є ціна, тому неможливим є розвиток якісних сучасних матеріалів в Україні.
3. Проблема виробництва та імпорту розчинників. Асоціація вже третій рік бореться з акцизом, запровадженим для розчинників. Цей продукт є винятково імпортним, що створює незручності навіть для звичайних архітектурних і органорозчинних фарб, не кажучи про індустриальні матеріали.
4. Масштабна втрата металофонду, ризик техногенних катастроф. Чимало мостів, опор електромереж та інших подібних об'єктів потрібно періодично фарбувати, інакше вони зруйнуються внаслідок кородування.

Створення, роль та місія АУВЛП

Асоціація українських виробників лакофарбових покриттів була утворена в кризовому 2009 році, коли відбулося падіння виробництва на 31%. На сьогодні в її склад входить 28 учасників: 19 виробників ЛФМ, 6 постачальників сировини і 6 ВНЗ. Згадані виробники продукують понад 60% річного обсягу ЛФМ в Україні.

АУВЛП бере активну участь в реформі системи стандартизації - технічний комітет «Лаки та фарби» працює над перекладами європейських стандартів, їх гармонізацією з українськими стандартами і також видання цих стандартів як ДСТУ.

Новая лакокрасочная отрасль Украины

- Потребление 300 – 400 тыс. т в год (~1 млрд. \$), 6 – 7 кг/чел.
- Свыше 70 предприятий обеспечивают до 80 % потребностей рынка
- Доля современных ВД ЛКМ выросла до 60 %
- Производственные мощности до 1 млн. т в год

WWW.AUVLP.ORG.UA

Проводяться роботи з підвищення відповідальності за безпеку ЛФМ, прийняті директиви по обмеженню летучих розчинників, по обмеженню свинцю у фарбах, що дозволить покращити екологічність життя всіх мешканців України.

У жовтні 2018 р. було прийнято Технічний регламент «Щодо обмеження викидів ЛОС унаслідок використання технічних розчинників у ЛФМ для будівель та ремонту колісних транспортних засобів».

У 2018 р. розроблено проект Технічного регламенту щодо обмеження вмісту свинцю в лакофарбових матеріалах (фактично це забороняє будь-яке свідоме його використання в усіх видах ЛФМ, а покарання лягатиме на продавців, а не виробників). У планах – розробка Технічного регламенту щодо біоцидів на основі Регламенту 528/2012/ЄС.

На жаль, фінансування робіт з гармонізації національних лакофарбових стандартів з європейськими та міжнародними стандартами проводиться на 100% власними коштами Асоціації. Держава у цьому процесі участі не бере. За цей час було прийнято понад 250 стандартів EN та ISO як стандарти ДСТУ методом «підтвердження». І лакофарбова галузь – єдина в Україні, яка прийняла таким методом абсолютно всі галузеві стандарти. Більше подібних прикладів у нашій державі немає. На 2019 рік заплановано зробити і прийняти 23 стандарти, а ще реалізувати наболіле питання – створити ДСТУ взамін ГОСТа на емаль ПФ115, який приблизно буде називатися «емаль алкідна, універсального застосування». Оскільки всі, хто брав участь в тендерах, знають, що це питання часто зустрічається, а якість та ціни на такі емалі можуть відрізнятись в декілька разів. Хотілося б, щоб наша держава захистила українських споживачів від зовсім неякісної продукції.

Всі учасники Асоціації працюють в правовому полі, відкрито, легально і прозоро. Вони офіційно

zareestrovani, platyaty podatky i dotrimuyutsya zakoniv. I kha derzhavni organi deklaruyut pidtrymku, natomist' chasto traplyetsya posylennya tysku ta zhorstkishiy kontrol'. Osoblyvo z bohu fiskal'nykh i mitynykh struktur, oskilkyy lakofarbova haluz' na 80% zalezhyt' vyyd importu syrovyny. Tozh AUVLP aktyvno zaymayetsya vyydstoyuvannyya interesyv vyrobnykiv pry nepravomyrnykh dyah fiskal'nykh ta inshykh derzhavnykh organiv. I tse dyyisno pryayue, bo kozhnoho z nas yak bizznesmena nihto ne chyue i ne spyyrymae vseryoz. Koly zh Asocyyatsyya zvertaetsya v toy chy inshyy organ, rozmovala pochynayetsya zovsyyim po-inshomu, i pytannya vyryshuyutsya.

Osnoyny problemsy pidpryyemstv haluzyy:

1. Zavyshchennyya mitynoyy vartostyy i zmyna kodiv syrovyny mitynoyy sluzhboyy.
2. Zachyslennyya vsyykh naftovykh rozchynnykiv do pidaakcyznoyy grupyy motornykh palyv, systema perebillyshenoho kontrolyu iyy vvezennyya i vykorystannyya, lyytsenzuvannyya, zaboryna vykorystannyya mlytsyevykh rozchynnykiv.
3. Sproyby zaprovadyty akcyzy na inshyy vyydy syrovyny, yakyy ne vyroblyayut' v Ukraynyyi.
4. Bahatorazovy porushennyya Mitynoho i Podatkovoho kodeksu, neob'ektyvne traktuvallyannyya iyy polozhennyv (osoblyvo v reyonyakh).
5. Tysk z metoyy zbylyshennyya sum avansovykh platyazhyyv PDDV.
6. Problemy z valyutnymy operacyyamy i poverynennyya PDDV eksportheram.
7. Vyznannyya podatkovymy organamy «nykchemnymy» dogovoriv na postachannyya syrovyny.
8. Vydachal dozvoliv ta lymytiv na vykydy i vyydkhody na osnovyy «dobrovyllynoho eko-audyty» v pryvatnykh fyrmakh.

Dlya vyryshennyya vsyykh tyykh pytannyv znachnyu rolyu hrae podalyysha konsolyydacya pidpryyemstv haluzyy u skladyy AUVLP, chy neodmlynno pryvede do posylennya iyy znachennyya dlya zachystu interesyv vyrobnykiv, postachal'nykiv i spozhyvachyv, a takozh do rozvytku haluzyy zagalom. Tozh Asocyyatsyya zaproyshue vstupyty u svoyy ryady, adzhe razom my vsyy stanemo syylynyshymy.

**Олександр Остапенко,
Президент Асоціація УВЛП, Технічний директор ТМ Kompozit®**

Джерело: